

Grondwettelijk Hof Naar een vernietiging van de Ordonnantie Digitaal Brussel?

24 organisaties richten zich tot het Grondwettelijk Hof om de ordonnantie 'Digitaal Brussel' te laten vernietigen

Vierentwintig actoren uit het Brusselse maatschappelijk middenveld (1) – verenigingen, federaties van verenigingen en vakbonden – steunen de indiening van een verzoek tot vernietiging van de ordonnantie "Digitaal Brussel" bij het Grondwettelijk Hof .

Context

Na anderhalf jaar van mobilisatie tegen ordonnantie project 'Digitaal Brussel', wenden een twintigtal verenigingen - waaronder Lire et écrire Bruxelles, de Fédération des services sociaux, vakbonden, het Brussels Platform Armoede en de Brusselse Verenigingen waar Mensen in Armoede het Woord Nemen - zich vandaag tot het Grondwettelijk Hof om deze te laten annuleren. Deze ordonnantie, die in februari 2024 werd goedgekeurd, heeft als doel om gemeentelijke en regionale administraties volledig online beschikbaar te maken. De verenigingen en vakbonden protesteren tegen deze ordonnantie omdat deze niet duidelijk garandeert dat fysieke loketten en telefonische diensten beschikbaar blijven om de toegang tot de openbare diensten voor iedereen te waarborgen.

Wat?

Het verzoek richt zich niet op de vernietiging van de gehele ordonnantie, maar neemt in feite enkel 2 problematische twee zinnen van artikel 13 onder de loep.

In het vizier: twee uitzonderingen in artikel 13

Artikel 13 van de ordonnantie Bxl Digitaal stelt dat het fysieke loket, de telefonische dienst en de post de minimale garanties voor toegang tot de openbare diensten zijn. Maar dit artikel voorziet daarnaast ook twee uitzonderingsmogelijkheden die deze minimale toegankelijkheids garanties op losse schroeven zetten.

Ten eerste staat er dat de administraties alternatieven kunnen voorzien ter vervanging van deze drie eerder genoemde minimale toegankelijkheids garanties.

Ten tweede laat dit artikel toe dat administraties deze minimale toegankelijkheids garanties laten vallen als zij van mening zijn dat deze een 'onevenredige last' vormen.

Door deze twee opties garandeert artikel 13 dus niet dat de gemeentelijke en regionale diensten toegankelijk blijven voor Brusselaars die digitaal kwetsbaar zijn en behoefte hebben aan persoonlijk contact met de administraties.

Een inbreuk op fundamentele rechten

Heel wat burgers kunnen hierdoor hun grondwettelijk toegekende en andere fundamentele rechten verliezen. Meer specifiek zijn er drie grote grondwettelijke problemen met artikel 13 zoals dit nu is geformuleerd:

1. Burgers die moeite hebben met het gebruik van digitale middelen worden gediscrimineerd ten opzichte van andere gebruikers in hun toegang tot openbare diensten.
2. Deze burgers verliezen toegang tot vitale diensten die nodig zijn voor het verkrijgen van fundamentele economische, sociale en culturele rechten.
3. We benadrukken dat dit probleem van toegang tot rechten in het bijzonder mensen raakt die omwille van een handicap extra benadeeld worden in de digitale samenleving

Waarom?

7 op de 10 Brusselaars met een laag opleidingsniveau zijn digitaal kwetsbaar

In de Digitale Inclusiebarometer 2024¹ van de Koning Boudewijnstichting lezen we dat in Brussel 36% van de 16- tot 74-jarigen, ongeacht hun sociale categorie, in een situatie van kwetsbaarheid verkeert, waarvan 3 op de 10 door lage digitale vaardigheden. Het rapport benadrukt hierbij echter de aanzienlijke verschillen op basis van opleidingsniveau. "7 op de 10 (70%) mensen met een laag opleidingsniveau zijn kwetsbaar in de online omgeving, tegen slechts 16% van hun leeftijdsgenoten met een hoger onderwijsdiploma." Deze rechtsvordering is dan ook onlosmakend verbonden met de kwestie van non take up van rechten.

De mens eerst / L'Humain d'abord

Met deze stap zetten de verenigingen en vakbonden hun campagne "De mens eerst" voort, die de centrale rol van fysieke (en niet digitale) toegang in essentiële diensten benadrukt. Dit is een noodzaak om ervoor te zorgen dat alle Brusselaars daadwerkelijk toegang hebben tot hun rechten. De verzoekers willen ook aan de bevolking laten zien dat ze vastbesloten zijn om de strijd voort te zetten totdat er concrete, gunstige resultaten worden behaald. Ze staan naast de burgers die problemen hebben met digitale toegang en zetten zich in voor degenen die door de opkomst van de digitale samenleving kwetsbaar worden, omdat hen verhinderd wordt hun rechten op te nemen.

Wie?

De 24 organisaties die de indiening van dit verzoekschrift steunen zijn:

Altéo asbl, ATD - Quart Monde asbl, Ara vzw, Bij Ons / Chez Nous vzw/asbl, Brussels Platform Armoede vzw, Buurthuis Bonnevie Maison de Quartier vzw/asbl, De Buurtwinkel vzw, CAWAB asbl, CIEP Bxl asbl, CIRE asbl, CSC Brussel, DoucheFlux vzw, Enéo asbl - Régionale de Bruxelles, Fédération des Maisons Médicales asbl, Fédération des Services Sociaux asbl, FGTB, Hobo vzw, Liages asbl, Ligue des Droits Humains, Lire & Ecrire Bxl, Maks vzw, Pigment vzw, Syndicat des Immenses, Vrienden van het Huizeke vzw.

¹ [Barometer Digitale Inclusie 2024 | Koning Boudewijnstichting \(kbs-frb.be\)](https://www.kbs-frb.be/digitale-inclusiebarometer-2024)